

ОЛЬГА БУРКО

ЮЙАН ЧЖОУ

Національний авіаційний університет

ВИВЧЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КОЛЕКЦІЙ

ВІРТУАЛЬНИХ МУЗЕЇВ УНІВЕРСИТЕТУ ІНОКОМУНІКАНТАМИ

Важливе місце в наукових напрацюваннях Ольги Криницької, Олени Подобєд, Ганни Швець та інших учених посіли екскурсії в музеї. Учені розглянули орієнтовні варіанти екскурсійної роботи в навчанні мови. Ольга Криницька розкрила особливості заняття-екскурсії як засобу трансляції краєзнавчої інформації крізь призму основних видів комунікативної діяльності, обґрунтувала його оптимальну структуру для інокомунікантів [1, с.47]. Олена Подобєд увела в практику звіт студентів у формі мультимедійної презентації або слайд-фільму про віртуальну екскурсію в музеї. Ганна Швець оприлюднила афористичне гасло: «Прийшов, побачив, вивчив» на означення ефективності прийому екскурсії в навчанні мови студентів іншомовних країн [3, с.307]. Проте в умовах дистанційного навчання нівелюється слово «прийшов». Актуальним стає лексема «почув». Ганна Швець розглядає такі форми віртуальної екскурсії: власне віртуальна екскурсія, слайд-шоу, фотодобірка, мультимедійна презентація тощо. Науковець вважає її ефективною, якщо вона є «своєрідним продовженням лексико-граматичної теми з практичного курсу української мови і виступає динамічною формою розвитку комунікативних навичок іноземних студентів [3, с.302]. Використали її тезу для організації онлайн-марафону «Віртуальні музеї НАУ».

Розпочали його з віртуальної презентації «Меморіальний кабінет-музей авіаконструктора Олега Антонова в НАУ» [4], оскільки 7 лютого минуло 115 років із дня народження Олега Антонова. Після ознайомлення з теоретичним матеріалом «Значення та вживання місцевого відмінка. Місцевий відмінок у значенні місця» та виконання відповідних вправ, запропонували репродуктивне аудіювання, тобто повторювали подану в презентації інформацію. Запропонували прочитати українсько-англійський словник до розмовної теми «Меморіальний кабінет-музей авіаконструктора Олега Антонова в НАУ», потім

озвучили текст: «24 травня 2020 року Президент Ради ІКАО приїхав до Національного авіаційного університету. Олумуїва Бенард Аліу закінчив його у 1983 році за фахом «Інженер-механік з експлуатації літаків». Він має сертифікат інженера з технічного обслуговування і ремонту повітряних суден з різними кваліфікаційними відмітками. У 1987 році отримав ступінь кандидата технічних наук. На розширеній Вченій раді НАУ Президенту Ради ІКАО вручили звання почесного доктора університету. Він сказав: "Я приїхав сюди вчитися мрійливим юнаком, а вийшов зі стін університету дорослою людиною. Я готовий до розв'язання складних завдань, що ставить переді мною життя. І сьогодні я приймаю звання почесного доктора НАУ частково від свого імені і частково – від імені Міжнародної організації цивільної авіації та моїх колег. Нинішнім студентам НАУ хочу сказати: ви обрали чудову професію, і коли ви почнете працювати у сфері світової авіації, її миротворчий дух ніколи не залишить вас". Доктор Аліу зробив внесок у розробку національної політики Нігерії в галузі цивільної авіації. У рамках візиту до НАУ Президент ІКАО узяв участь у відкритті 24 травня 2020 року Меморіального кабінету-музею Олега Антонова в 11 корпусі Національного авіаційного університету, аудиторії 220. Знаний авіаконструктор був членом Вченої Ради Київського інституту інженерів цивільної авіації (нині – НАУ) та читав студентам лекції з конструювання літаків. Сьогодні в університеті викладає його донька – Анна Антонова, професор кафедри вищої математики». Інокомуніканти глобально сприйняли інформацію (охопили зміст загалом). Потім повторно слухали фрагменти тексту відповідно до спроектованих тестів. Наприклад:

№ з/п	Запитання	Відповіді
1	Яку спеціальність одержав Президент Ради ІКАО в Національному авіаційному університеті?	А) інженера-конструктора Б) інженера-механіка з експлуатації літаків В) диспетчера Г)техніка
2	Де розташований Меморіальний кабінет-музей авіаконструктора Олега Антонова?	А) в 11 гуртожитку НАУ, кімнаті 22 Б) в 1 корпусі НАУ, аудиторії 20

		В) в 11 корпусі НАУ, аудиторії 220 Г) в 10 корпусі НАУ, аудиторії 220
3	Який літак можна побачити на території НАУ?	А) Ан-2 Б) Ан-26 В) Ан-22 Г) Ан-255

Інокомуніканти визначали, на яке питання відповідають виділені слова, визначали назву відповідного відмінка. Таким чином, іншомовні студенти одночасно сприймали візуально та на слух текст, намагаючись зрозуміти усне мовлення викладача, упізнати відмінкову форму іменників. Так що аудіювання стало основою їхньої співпраці.

Протягом періоду дистанційного навчання у НАУ сформували текстотеку «5 причин відвідати віртуальні музеї НАУ». Наприклад, під час вивчення лексико-граматичної теми «Значення та вживання знахідного відмінка. Знахідний відмінок у значенні прямого об'єкта» працювали з текстом для читання та осмислення: «У Державному музеї авіації імені О.К. Антонова відкрився зал авіаційних симулятор... **Його** варто відвідати, тому що: по-перше, відвідувачі музею можуть відчути **себе** справжніми пілот... літака або військовими льотчик.... По-друге, екскурсант... можуть побачити три **кабін**... По-третє, у двох із них вони можуть грати у парі, змагатись один з одним або разом проти «комп'ютера» Це гра "Повітряний бій". По-четверте, для гри доступні різні моделі винищувач... та бомбардувальник... часів Другої світової війни. По-п'яте, третя **кабін**... імітує двомісний **літак** українського виробництва "Аеропракт" А-22 і зроблена на основі платформ... "Microsoft Flight Simulator X". Прилади керування ідентичні тим, що встановлені у справжньому літак...». Після тексту подали низку слів та словосполучень, перекладених мовою-посередницею (англійською) й необхідних для розуміння студентами прочитаного, поставили питання до виділених слів, вказали назву відмінка, що відповідає на це питання, вписали пропущені відмінкові закінчення, провели пошук відповідей у тексті на питання:

1. Скільки **кабін** в авіаційних симуляторах музею?
2. Як називаються дві з цих **кабін**?

3. Який літак імітує третя кабіна?

4. Назвіть платформу, на основі якої відбувається «Повітряний бій»?

На п'яте питання «Хто може допомогти відвідувачам музею грати в кабінах авіаційних симуляторів?» студенти могли відповісти після ознайомлення з матеріалом за покликанням: <http://space.com.ua/2019/06/06/u-derzhavnomu-muzeyi-aviatsiyi-imeni-o-k->.

12 квітня продовжили онлайн-марафон віртуальною екскурсією «Всесвітній день авіації та космонавтики в НАУ» під час вивчення лексико-граматичної теми «Значення та вживання давального відмінка. Давальний відмінок іменників у значенні адресата. Конструкція кому? + модальне слово (можна, варто, треба, потрібно, необхідно) + інфінітив». Студенти побачили алею героїв на території університету, ознайомилися з історією її появи. Потім відповіли на відкриті тести. Наприклад:

Запитання	Відповіді
Кому доручили посадити дерева на алеї?	А) Леоніду Каденюку, Олександрю Галуненку, студентам Б) героям В) друзям Г) знайомим
Кому присвячена алея?	А) студентам Б) героям В) викладачам Г) кураторам

Інокомуніканти визначали, який відмінок відповідає на виділене питання, знаходили у відповідях до тестів приклади слів, що відповідають на нього.

Завершили онлайн-марафон переглядом відео «Музей-ангар НАУ» в youtube [5], під час вивчення лексико-граматичної теми «Знахідний та родовий відмінки у значенні напрямку руху: куди?/звідки?». Перед переглядом відео провели підготовчу вправу: ознайомили з перекладним словником до тексту диктора. Після перегляду відео запропонували питання на розуміння почутого: що цікавого можна побачити у музеї-ангарі НАУ? На закріплення перегляду відео змодельовали ситуацію міжкультурного діалогу «Україна – Китай»: сформували діади читців й запропонували прочитати орієнтовні діалоги.

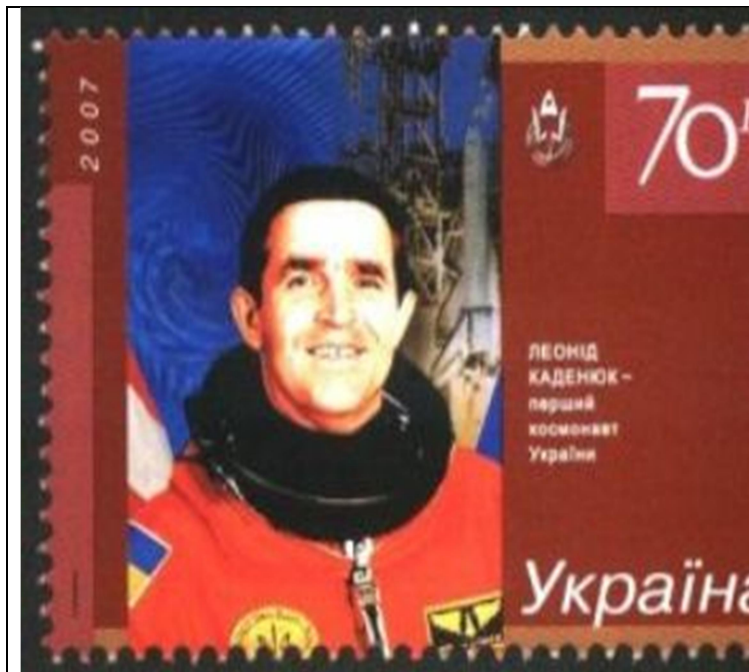
Зразок віртуального діалогу про музей	Зразок віртуального діалогу про
---------------------------------------	---------------------------------

науки та техніки в Україні	музей науки та техніки у Китаї
<p><i>Студент-екскурсант:</i></p> <p>- Я чув про музей-ангар НАУ. Хочу його відвідати.</p> <p><i>Куратор студента:</i></p> <p>-Це легко зробити. Він знаходиться у корпусі №11.</p> <p><i>Студент-екскурсант:</i></p> <p>-О! Це навпроти нашого Аерокосмічного факультету?</p> <p><i>Куратор студента:</i></p> <p>-Так. Але чому саме цей музей?</p> <p><i>Студент-екскурсант:</i></p> <p>- Якщо зайти в музей-ангар НАУ, то можна побачити великий парк авіаційної техніки.</p> <p><i>Куратор студента:</i></p> <p>-Так, Ви зможете підійти до двох пасажирських авіалайнерів, трьох літаків малого класу, сісти за штурвал гелікоптера Мі-8. Серед експонатів є авіаційні двигуни, чорні скриньки.</p> <p><i>Студент-екскурсант:</i></p> <p>-Буду чекати закінчення карантину, щоб відвідати його.</p> <p><i>Куратор студента:</i></p> <p>- Не варто так довго чекати. Ви можете переглянути в youtube відео «Музей авіації-ангар НАУ»</p>	<p><i>Викладач-екскурсант:</i></p> <p>-Юйан Чжоу, скажіть, будь ласка, українською мовою назву цікавого музею в Китайській Народній Республіці.</p> <p><i>Студент-екскурсовод:</i></p> <p>-Національний музей науки і техніки Китаю.</p> <p><i>Викладач-екскурсант:</i></p> <p>-Як називається місто Вашої країни, де він розташований?</p> <p><i>Студент-екскурсовод:</i></p> <p>- Це місто Цзянсі провінції Цзянсі.</p> <p><i>Викладач-екскурсант:</i></p> <p>-Із якими експонатами можна ознайомитися у цьому музеї?</p> <p><i>Студент-екскурсовод:</i></p> <p>-Там є, наприклад, такі радіотелескопи: однокаліберний радіотелескоп, закріплений на землі; радіотелескоп, схожий на супутник, що ховає антену; радіотелескоп, зроблений із металевих стрижнів.</p> <p><i>Викладач-екскурсант:</i></p> <p>- Навіщо їх використовують?</p> <p><i>Студент-екскурсовод:</i></p> <p>- Їх використовують для отримання випромінювання від радіочастоти об'єктів</p>

З метою закріплення лексико-граматичної теми інокомуніканти ставили питання до виділених слів у діалогах та визначали форму відповідного відмінка. Засвідчуємо непідробний інтерес студентів іношомовних держав до здобутків науки та техніки університету, де навчаються.

Варіантом віртуальної екскурсії вважаємо озвучення у формі діалогу експонатів-зображень «Музею космічної нумізматики» під час вивчення лексико-граматичної теми «Значення та вживання давального відмінка, Давальний відмінок іменників у значенні адресата. Конструкція кому? + модальне слово (можна, варто, треба, потрібно, необхідно) + інфінітив». На цьому етапі сформуvalи пари читців, сформуvalи орієнтовні віртуальні діалоги. Пропонували інокомунікантам уявити ситуацію, що хтось із них гід віртуального музею, а їхній друг – його відвідувач. Він хоче дізнатися про пам'ятник, медаль, банкноту, поштову марку, присвячені першому космонавту незалежної України Леонідові Каденюку, знаним авіаконструкторам України: Олегові Антонову, Ігореві Сікорському, Михайлові Янгелю. Студенти охоче виконували роль екскурсовода та екскурсанта, читаючи діалоги. Використовували формули вітання, прощання, подяки, а також слова та вирази, подані в україно-англійському словничку. Подаємо орієнтовний діалог.

Зображення віртуального експоната	Орієнтовний діалог
	<p>Г: -Привіт, друже, ти колекціонуєш ...?</p> <p>В: -Я збирав їх раніше. Залишив колекцію братові.</p> <p>Г: - Мабуть, тобі буде цікаво дізнатися, що Укрпошта вже випустила дві марки, присвячені Леоніду Каденюку.</p> <p>В: -Невже? Коли це відбулося?</p>

Г:

- Дванадцятого квітня дві тисячі сьомого року та шостого грудня тисяча дев'ятсот дев'яносто сьомого року.

В:

-Я можу їх побачити?

Г:

- Так, на слайді.

В:

-О, **треба купити їх і подарувати братові!**

Г:

-Бажаю удачі!

Учасники діалогу ставили питання до виділених слів та визначали, який відмінок відповідає на це питання. Разом із викладачем міркували, про що йдеться в діалозі, вписували пропущене слово «марки». З метою встановлення рівня задоволеності студентів віртуальною екскурсією у формі діалогу взяли в них інтерв'ю, надіславши електронні листи з питаннями: «Що можна побачити у «Музеї космічної нумізматики?», «Чи запросите Ви інопланетян на екскурсію в музеї Національного авіаційного університету?». Відповіді були розмаїтими: «я не бачив їх», «я боюся їх», «ні», «так». Таким чином, форма діалогу зі студентами розкривала здатність студентів до спілкування.

Отже, завдяки активізації органів зору та слуху віртуальні екскурсії стимулювали мовно-мисленнєві та мнемічні процеси інокомунікантів на заняттях з української мови як іноземної, сприяли їхньому входженню у культурно-просвітницьке середовище Національного авіаційного університету, поглиблювали професійні знання іншомовних студентів, давали можливість практичного використання форм відмінків іменних частин мови в реальному спілкуванні. Сподіваємося, що інтерес студентів університетів України до віртуальних музеїв НАУ поглиблюватиметься.

ЛІТЕРАТУРА

1. Криницька О.І. Методика вивчення краєзнавчого матеріалу на заняттях з української мови як іноземної // Нова педагогічна думка. – 2016. – № 2. – С. 47.

2. Подобєд О. А. Віртуальні навчальні екскурсії етнографічними музеями світу // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету: зб. наук. праць звітно-наук. конф. викладачів університету за 2012 рік (Київ, 9-10 лютого 2013)/ [ред.-упоряд. Г.І. Волинка та ін.]. – Київ: Вид-тво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. – С. 206–208. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cutt.ly/caz445w> [05.05.2021].
3. Швець Г.Д. Прийшов, побачив, вивчив: екскурсії в навчанні української мови як іноземної // Українська мова у світі: зб. матер. IV Міжн. наук.- практ. конф. (Львів, 9 – 10 листопада 2016). – Львів: Вид-тво Львівської політехніки, 2016. – С. 300 – 308.
4. Меморіальний музей-кабінет Олега Антонова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.antonov-museum.nau.edu.ua/museum/> [02.04.2021].
5. Музей авіації-ангар НАУ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=2q2YxSMZhRw> [22.03.2021]
6. У Державному музеї авіації імені О.К. Антонова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://space.com.ua/2019/06/06/u-derzhavnomu-muzeyi-aviatsiyi-imeni-o-k-antonova-vidkrivsyia-zal-aviatsijnih-simulyatoriv/> [06.02.2021]